

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. április 29.
(OR. en)

8323/21

BETREG 9
COMPET 304
IA 66
POLGEN 57

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. április 29.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 219 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A jogalkotás minőségének javítása: közös erővel a jobb jogszabályokért

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 219 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 219 final

Brüsszel, 2021.4.29.
COM(2021) 219 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A jogalkotás minőségének javítása: közös erővel a jobb jogszabályokért

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK:

A jogalkotás minőségének javítása: közös erővel a jobb jogszabályokért

1. AZ UNIÓS HELYREÁLLÍTÁS TÁMOGATÁSA MINŐSÉGI JOGALKOTÁSSAL

A Bizottság minőségi jogalkotásra („Better Regulation”) irányuló rendszere a világ egyik legfejlettebb szabályozási megközelítése¹. A rendszer elmúlt években tapasztalt folyamatos javulása egyértelműen segített abban, hogy jobb eredményeket érjünk el.

Módszeresen értékeli a szakpolitikai intézkedések gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait, és a javasolt jogszabályoknál következetesen magas színvonalat biztosít. Tekintettel a jelenlegi Bizottság ambiciózus menetrendjére és az előttünk álló, példa nélküli kihívásokra, minden eddiginél nagyobb szükség van alapos elemzésekre és megbízható alátámasztó bizonyítékokra. Ezért több további fejlesztést is javaslunk, nem utolsósorban azért, hogy szakpolitikáink a lehető legjobban támogassák az EU helyreállítását és rezilienciáját, valamint a kettős átállást. A Bizottság ezért:

- fel fogja kérni a tagállamokat, a régiókat és a legfontosabb érdekelt feleket, hogy segítsenek felszámolni a 21. századi infrastruktúra kiépítését lassító akadályokat és bürokráciát. Ez hozzá fog járulni a beruházások és a Next Generation EU végrehajtásának felgyorsításához is. A törekvésben kulcsfontosságú szerepet fog játszani a minőségi jogalkotás, a jövőállósági (Fit for Future, F4F) platform² pedig támogatni fogja az uniós jogszabályok egyszerűsítését és a jövőbeli igényekhez való jobb hozzáigazítását.
- Az uniós szakpolitikai döntéshozatali folyamathoz igazított „egy be, egy ki” elv bevezetésével erősíteni fogja a politikai döntéshozóknak a jogszabályok alkalmazása következményeire és költségeire irányuló figyelmét, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) esetében;
- Általánosan érvényesíteni fogja az ENSZ fenntartható fejlődési céljait³, elősegítendő, hogy minden jogalkotási javaslat hozzájáruljon a 2030-ig tartó fenntartható fejlesztési menetrendhez, és biztosítani fogja, hogy az európai zöld megállapodás vállalásával összhangban valamennyi szakpolitikában alkalmazzák a jelentős károkozás elkerülésének elvét.
- A Digitális iránytű 2030-ig című közleménnyel⁴ összhangban a minőségi

¹ OECD (2018), *OECD Regulatory Policy Outlook 2018* (OECD szabályozáspolitikai kitekintés 2018), (OECD Publishing, Paris).

² https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_hu

³ <https://sdgs.un.org/goals>

⁴ A Bizottság közleménye: [A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó digitális iránytű: a digitális évtized európai útja](#), COM(2021) 118 final.

jogalkotás elő fogja mozdítani az „alapértelmezésben digitális” elvet a jövőbeli uniós jogszabályoknál, amelyek fontos eszközei lesznek a digitális átállásnak;

- A stratégiai előrejelzésnek a szakpolitikai döntéshozatalba való beépítése garantálni fogja, hogy a meglévő és az új uniós jogszabályok egyaránt megfeleljenek a jövő kihívásainak.

A minőségi jogalkotás valamennyi uniós intézmény közös célja és felelőssége. Az uniós jogszabályok és kiadási programok hatásának értékelésére és nyomon követésére irányuló erőfeszítések támogatása érdekében meg fogjuk keresni az Európai Parlamentet és a Tanácsot. Emellett a helyi, regionális és nemzeti hatóságokkal, valamint a szociális partnerekkel is szorosabban együtt fogunk működni az uniós szakpolitikai döntéshozatal során.

Hangsúlyt fog kapni az is, hogy – az Unión belül és kívül, többek között a külső partnerekkel folytatott tevékenységeknél – jobban megértsük az uniós jogszabályok iránti igényeket és azok hatását⁵. Az egyének, a vállalkozások és a civil társadalom bevonása érdekében fel fogjuk hívni a figyelmet nyilvános konzultációinkra, továbbá megkönnyítjük a köztük való eligazodást és a bennük való részvételt. Végezetül foglalkozni fogunk a minőségi jogalkotás 2019. évi helyzetfelmérésében azonosított hiányosságokkal is⁶.

2. KÖZÖS ERŐFESZÍTÉS

Az uniós társjogalkotók közötti, valamint a tagállamokkal és az érdekelt felekkel, köztük a szociális partnerekkel folytatott együttműködés kulcsfontosságú. Fokoznunk kell közös erőfeszítéseinket a tényekre alapozott politika nagyobb átláthatósága, a jogszabályok hasznának tudatosítása és az uniós jogszabályok terheinek csökkentése érdekében.

A hatások értékelése⁷ és a szükségtelen költségek kiküszöbölése⁸

A Bizottság csak a saját jogalkotási javaslataihoz kapcsolódó várható hatásokat – köztük a költségeket és a megtakarításokat – tudja meghatározni. Az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folytatott tárgyalások során a javaslatok módosításai jelentősen megváltoztathatják az uniós jogszabályok polgárokra és vállalkozásokra gyakorolt hatásait.

Ezért ismételten felhívjuk az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy teljesítsék a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban⁹ vállalt

⁵ Összhangban a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciával (EUMSZ 208. cikk).

⁶ A Bizottság közleménye: [Minőségi jogalkotás: helyzetfelmérés és elkötelezettségünk fenntartása](#), COM(2019) 178 final.

⁷ Lásd a 6. szakaszt.

⁸ Lásd az 5. szakaszt.

⁹ Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról ([HL L 123., 2016.5.12., 1. o.](#)).

kötelezettségeiket. Különösen arra kérjük a két intézményt, hogy módosításaik hatását dokumentálják a várható eredmények szempontjából. A szakpolitikai párbeszéd újraindítása megkönnyítené az eszmecsere, hogy ezáltal valamennyi fél teljesítse az intézményközi megállapodásban vállalt kötelezettségeit.

Az uniós jogszabályok polgárokra és vállalkozásokra gyakorolt hatását szintén jelentősen befolyásolhatja, hogy a tagállamok hogyan hajtják végre őket. Szeretnénk tehát arra kérni a tagállamokat, hogy küldjenek visszajelzést az egyes konkrét jogszabályokhoz kapcsolódó haszonra és költségekre vonatkozó becsléseinkről, miután azokat végrehajtották. Ezeket fel fogjuk használni az értékeléseinkben és a jogszabályok későbbi felülvizsgálatainál.

Teljes mértékben tisztában vagyunk azzal, hogy a kkv-k milyen fontos szerepet töltenek be az uniós gazdaságban, és milyen nehézségekkel küzdenek a Covid19-válság miatt. Az uniós kkv-követ¹⁰ segíteni fogja az uniós kezdeményezések átvilágítását, megállapítandó, hogy a kkv-kra gyakorolt hatás hol igényel különös figyelmet. A követ a jövőállósági platform¹¹ munkaprogramjának kialakításában is segíteni fog, és – a Régiók Bizottságának regionális központjaival¹² együtt – a terepen legproblémásabbnak bizonyuló jogszabályokra fogja összpontosítani a tevékenységeit.

A bizonyítékok összegyűjtése és hozzáférhetővé tétele

A jogalkotás minőségének javítására irányuló megközelítésünk egyik sarokköve, hogy a meglévő jogszabályok értékelésével tanuljunk a múltból. A szakpolitikai ciklusban alapvető fontosságú a nyomon követés, amely szisztematikus adatgyűjtést kíván. A szükséges adatok összegyűjtését és értékelését a jogszabályokban szereplő nyomonkövetési és felülvizsgálati rendelkezések¹³ biztosítják. A társjogalkotók közös felelőssége gondoskodni arról, hogy ezek a rendelkezések kiváló minőségűek legyenek, és így megfelelően értékelni lehessen az uniós jogszabályok eredményességét a tagállamokban.

A minőségi jogalkotás másik sarokköve a tudományos bizonyíték, amely elengedhetetlen a probléma pontos leírásához, az ok-okozati összefüggések valódi megértéséhez és ezáltal a beavatkozási logikához, valamint a hatás értékeléséhez. Magas színvonalú kutatást nem lehet egyik napról a másikra végezni, ezért ahhoz, hogy a kellő időben rendelkezésre álljanak a megfelelő bizonyítékok, szükség van a bizonyítékok iránti

¹⁰ A Bizottság közleménye – [Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért](#), COM(2020) 103 final.

¹¹ Lásd az 5.1. szakaszt.

¹² A [RegHub hálózatot](#) a Régiók Bizottsága hozta létre a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport munkájának nyomon követésére. A régiókból álló hálózat célzott felmérésekkel vizsgálja, hogy helyi szinten hogyan hajtják végre a jogszabályokat. A RegHub 2.0 Unió-szerte 46 helyi és regionális tagból („regionális központok”), 10 megfigyelőből és egy társult testületből áll. A regionális központokkal műhelytalálkozók, interjúk és kérdőívek segítségével konzultálnak, hogy a kiválasztott uniós szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatos tapasztalataikat összegyűjtsék.

¹³ Lásd a 6.3. szakaszt.

igények jobb előrejelzésére és összehangolására. Ez azt is jelenti, hogy a kutatói közösséget már a kezdetektől jobban mozgósítani kell, és be kell vonni a szabályozási folyamatba, amint azt a világvilág idején számos kormány meg is tette.

A Bizottság, valamint az Európai Parlament és a Tanács is rendelkezik különböző adatbázisokkal, amelyekben összegyűjtik a jogalkotási folyamatban felhasznált bizonyítékokat. Egy közös bizonyíték-nyilvántartás¹⁴, vagyis a Közös Jogalkotási Portál létrehozására irányuló együttes erőfeszítés lehetővé tenné az uniós szakpolitikai döntéshozatalban érdekeltnek, hogy az adott szakpolitikai kezdeményezést alátámasztó valamennyi bizonyítékhoz könnyen hozzáférjenek. A közös nyilvántartással járó jobb együttműködés integrálná a különböző erőfeszítéseket, és az uniós és nemzeti szintű szakpolitikai döntéshozók között egyaránt hatékonyabb kommunikációt tenne lehetővé.

A polgárok bevonása az uniós szakpolitikai döntéshozatalba

Fokozott erőfeszítéseket fogunk tenni a nyilvános konzultációk¹⁵ népszerűsítéséről annak érdekében, hogy több résztvevőre és minőségi hozzájárulásra tudjunk szert tenni. Amint az a helyzetfelmérő közleményben¹⁶ is szerepel, szeretnénk felhívni a figyelmet a Bizottság szakpolitikai döntéshozatali folyamatához való hozzájárulás lehetőségeire, ezért szorosabban együtt fogunk működni a Régiók Bizottságával, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, a nemzeti hatóságokkal, a szociális partnerekkel és más képviselői szervezetekkel. Kérni fogjuk őket például arra, hogy nemzeti és regionális szinten segítsék bizonyítékgyűjtő „véleményezési felhívásaink”¹⁷ terjesztését. Ezeket az erőfeszítéseket a Bizottság tagállami képviselői és az uniós küldöttségek is támogatni fogják.

3. JOBB KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL ÉS A NYILVÁNOSSÁGGAL

A jó szakpolitikai döntéshozatalba a döntések által érintettek is be vannak vonva. Az Európai Unióba vetett bizalom fenntartása érdekében az uniós szakpolitikáknak figyelembe kell venniük és tükrözniük kell a polgárok értékeit és aggodalmait. Az érdekelt felek, köztük a polgárok aktív részvétele elengedhetetlen – különösen bizonytalan időkben. A konzultációk ugyanakkor nem járhatnak szükségtelen teherrel. Szeretnénk ezért megkönnyíteni az érdekelt feleknek, hogy konzultációkon keresztül észrevételeket tegyenek.

A válság alatt az érdekelt felek jelezték, hogy a megadott határidőn belül nehezen tudnak hozzászólásokat tenni. Válaszul a Bizottság, ahol lehetősége volt rá, akár 6 héttel is kiterjesztette a 2020-ban vagy 2021 elején megvalósítandó kezdeményezések nyilvános konzultációit és visszajelzési lehetőségeit. A jövőben áttérünk egy áramvonalasabb,

¹⁴ Lásd a 4. szakaszt.

¹⁵ Lásd a 3. szakaszt.

¹⁶ A Bizottság közleménye: [Minőségi jogalkotás: helyzetfelmérés és elkötelezettségünk fenntartása](#), COM(2019) 178 final.

¹⁷ Lásd a 3. szakaszt.

befogadóbb és egyszerűbb rendszerre, amely egyetlen „véleményezési felhíváson”¹⁸ és egyértelműbb kérdőíveken fog alapulni, tiszteletben tartva ugyanakkor a szociális partnerek előjogait is.

Áramvonalasabb és elérhetőbb rendszer: véleményezési felhívások

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) szerint a konzultáció tekintetében a Bizottság a legjobb megközelítést alkalmazza, mi azonban szeretnénk ezt még továbbfejleszteni.

Jelenlegi konzultációs rendszerünk számos lehetőséget kínál a szakpolitikai döntéshozatalban való részvételre, beleértve a bevezető hatásvizsgálatok és ütemtervek visszajelzési időszakait¹⁹, az online nyilvános konzultációkat²⁰, a célzott konzultációkat, valamint az elfogadott jogalkotási javaslatokra, illetve a végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok tervezeteire vonatkozó visszajelzési időszakokat.

Ugyanazon kezdeményezésről több konzultáció azonban megerőltető lehet, ami olykor megterheli az érdekelt felek erőforrásait. Ezért a konzultációs rendszer fókuszáltabbá, világosabbá és felhasználóbarátabbá tételét javasoljuk. Az *Ossza meg velünk véleményét!* (Have your say) webportálon²¹ a nyilvános konzultációkat egyetlen „véleményezési felhívásban” fogjuk egyesíteni. Két lépést fogunk ötvözni, amelyek mostanáig egymás után következtek: az ütemtervekkel / kezdeti hatásvizsgálatokkal kapcsolatos visszajelzési időszakokat, amelyek véleményezési felhívásként továbbra is megjelennek az *Ossza meg velünk véleményét!* oldalon, és a kérdőívalapú nyilvános konzultációkat.

A véleményezési felhívások a kezdeményezés leírásából állnak, és adott esetben tartalmaznak egy a nyilvános konzultációra mutató linket is²². Főszabályként²³ minden dokumentum elérhető lesz az EU összes hivatalos nyelvén²⁴, a polgároknak pedig 12 hétük lesz a válaszadásra²⁵.

Az érdekelt felek hozzájárulásának elősegítése

A nyilvános konzultációkhoz való hozzászólás időt és erőforrásokat igényel a résztvevőktől. Ezért a lehető leginkább szeretnénk megkönnyíteni az érdekelt felek

¹⁸ A „vélemény” az adatok, információk és ismeretek forrásainak sokaságát jelenti, többek között mennyiségi adatokat (például statisztikát és méréseket), minőségi adatokat (például véleményeket, érdekelt felektől származó észrevételeket, értékelések következtetéseit), valamint tudományos és szakértői tanácsadást.

¹⁹ Az értékeléseket jelenleg ütemtervek, a hatásvizsgálatokat pedig bevezető hatásvizsgálatok harangozzák be.

²⁰ A Bizottság 2015 és 2018 között 417 nyilvános konzultációt folytatott le.

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_hu

²² A célzott konzultációk megszervezése továbbra is az adott főigazgatóságok hatáskörébe fog tartozni.

²³ Szükség esetén azonban két lépésben fog sor kerülni konzultációra.

²⁴ Kivéve a nagyon technikai jellegű kezdeményezéseket és a speciális kérdőíveket, amelyeknél ez az erőfeszítés aránytalan lenne a várt inpathoz képest.

²⁵ A nyári szabadságolások alatt ez az időszak általában 14 hétre hosszabbodik.

közreműködését, és biztosítani, hogy csak akkor konzultáljunk a nyilvánossággal, amikor szükséges.

Az értékelés továbbra is az érintettek véleményén fog alapulni, de – a hatályos jogszabályok felülvizsgálata és a kiadási programok féldős értékelése során – lehetőség szerint csak egyszer fogunk konzultálni a nyilvánossággal, ahelyett, hogy az értékelésről és a hatásvizsgálatról külön-külön konzultációkat folytatnánk. Kerülni fogjuk továbbá a nyilvánosság számára kevésbé érdekes, nagyon technikai jellegű kérdésekről folytatott nyilvános konzultációkat, ahol az érdekelt felekkel folytatott célzott konzultáció jobb eszköz a szükséges bizonyítékok összegyűjtésére²⁶.

A minőségi jogalkotásról szóló helyzetfelmérés azt mutatta, hogy a nyilvános konzultációs kérdőívek jelenleg gyakran túl hosszúak és túl technikaiak, továbbá nincs megfelelő egyensúly a nyitott és a zárt kérdések között²⁷. Az ilyen aggályok elosztatása érdekében javítani fogjuk a kérdőívek szerkezetét, tartalmát és nyelvét.

További lépéseket teszünk

Az érdekelt felek – köztük a nagyközönség, valamint a tudományos és technikai szakértők – az *Ossza meg velünk véleményét!* webportálon szólhatnak hozzá a kezdeményezésekhez, amikor azok a Bizottság általi elfogadás előtt és után alakulnak. Az egyablakos ügyintézési pontként működő portál 2017-es elindítása mérföldkő volt. A 2020 júliusában útjára indult újabb verzió intuitívabb felhasználói élményt és jelentősen javított keresési funkciót tartalmaz. A fogyatékossgal élő személyek jogainak stratégiájával²⁸ összhangban a portált a fogyatékossgal élőknek is akadálymentesebbé tesszük.

Ugyanakkor fokoznunk kell az *Ossza meg velünk véleményét!* weboldal ismertségét, hogy több polgárt – köztük az uniós szakpolitikai döntéshozatal mélységében nem ismerőket és a tudományos közösséget is – ösztönözzünk arra, hogy szóljanak hozzá a „véleményezési felhívásokhoz”. Ezért szélesebb körben²⁹ fogjuk népszerűsíteni az *Ossza meg velünk véleményét!* oldalt. Új erőfeszítéseket fogunk tenni, hogy kapcsolatba lépjünk a tudományos kutatói közösséggel, és bátorítani fogjuk őket, hogy már a folyamat elején nyújtsák be a vonatkozó tudományos kutatásaikat.

Az Európa jövőjéről szóló konferencia kiváló lehetőség arra, hogy a polgárokkal megvitassuk, hogyan álljunk Európa kihívásaihoz és prioritásaihoz. A konferencia online

²⁶ Az erről szóló döntések eseti alapon fognak megszületni.

²⁷ [REFIT Platform Opinion on the submissions XXII.4.a by the DIHK and XXII.4.b by a citizen on Stakeholder consultation mechanisms](#) (A REFIT-platform véleménye az érdekelt felekkel folytatott konzultációs mechanizmusokkal kapcsolatban a Német Kereskedelmi és Iparkamara által beküldött XXII.4.a. és az egy polgár által beküldött XXII.4.b. beadványról) (elfogadva 2017. június 7-én).

²⁸ A Bizottság közleménye: [Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért \(2021–2030\)](#), COM(2021) 101 final.

²⁹ Többek között a közösségi médiában is.

tanácskozási platformja új megközelítést jelent, amelyen keresztül kapcsolatba lehet lépni a polgárokkal az őket érintő kérdésekben.

Válaszolunk a válaszadóknak

A válaszadó nyilvános konzultációkhoz való hozzájárulásának tiszteletben tartása megköveteli, hogy tájékozódhasson arról, hogyan használták fel hozzászólását a szakpolitikai döntéshozatalban³⁰. Ezért folyamatosan tájékoztatni fogjuk őket a visszajelzésekről és a későbbi eseményekről.

Főszabályként minden nyilvános konzultációról lezárása után nyolc héten belül közzé fogunk tenni egy összefoglaló jelentést³¹. A hatásvizsgálatok és értékelések összefoglaló jelentései valamennyi konzultációs tevékenységről áttekintést és elemzést fognak adni. Jobban el fognak különbözni egymástól a különböző típusú érdekelt felek (helyi, regionális és nemzeti hatóságok, szövetségek, civil társadalom, különböző méretű vállalkozások, a tudományos közösség és az egyének) hozzájárulásai. A konzultációkból szerzett felismerések jobban tükröződni fognak a hatásvizsgálatokban és az értékelésekben.

Az érdekelt felek a folyamat teljes ideje alatt tájékoztatást fognak kapni az egyes kezdeményezések új fejleményeiről – például a Bizottság javaslatának közzétételéről vagy az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti tárgyalásokat követően a végleges jogszabály elfogadásáról – szóló értesítések formájában³².

4. NAGYOBB ÁTLÁTHATÓSÁG

Az átláthatóság alapvető fontosságú ahhoz, hogy a polgárok aktív szerepet játszhassanak a szakpolitikai döntéshozatalban, az uniós intézmények pedig elszámoltathatók legyenek döntéseikért. Emellett a globális kihívások kezeléséhez is kulcsfontosságú a tudományos bizonyítékokhoz való hozzáférés.

³⁰ A 2019-es helyzefelmérésnél a nyilvános konzultációk válaszadóinak közel 40%-a (nagyon) elégedetlen volt azzal, ahogyan a Bizottság beszámol a nyilvános konzultációk és visszajelzések eredményéről, és arról, hogy mit tesz az információval. A REFIT-platform is kérte a visszajelzések átláthatóságának növelését ([REFIT Platform opinion on submissions XXII.4.a and XXII.4.b.](#); a REFIT-platform véleménye a XXII.4.a. és XXII.b. beadványokról). Ezeket az észrevételeket az Európai Számvevőszék is megerősítette, és azt ajánlotta, hogy a Bizottság javítsa a konzultációs tevékenységei során gyűjtött bizonyítékokra való reagálás módját (az [Európai Számvevőszék 14/2019. sz. különjelentése](#): „*«Ossza meg velünk véleményét!»: Nyilvános konzultációi révén a Bizottság meg tudja szólaltatni a polgárokat, de tájékoztató tevékenysége kívánnivalót hagy maga után*”).

³¹ Ez csak a nyilvános konzultációkra vonatkozik. A sok választ eredményező nyilvános konzultációkra a 8 hetes időkeret indikatív jellegű. A válaszadók jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos visszajelzései a beküldés pillanatában online megjelennek az *Ossza meg velünk véleményét!* oldalon.

³² A Bizottság elkötelezett a válaszadók személyes adatainak védelme és magánéletük tiszteletben tartása iránt. Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyetlen adatvédelmi nyilatkozat vonatkozik az *Ossza meg velünk véleményét!* oldalon közzétett nyilvános konzultációk mindegyikére.

A Bizottság digitális stratégiai céljaival³³ összhangban javítani fogjuk az egyes jogalkotási javaslatok alapjául szolgáló bizonyítékokhoz való hozzáférést. A cél az, hogy minden jogalkotási aktusnál minden kapcsolódó közzétett tanulmány, értékelés, adatkészlet stb. könnyen megtalálható és hozzáférhető legyen.

Fejleszteni fogjuk a bizonyíték-nyilvántartásainkat³⁴ és portáljainkat, például az uniós kiadványokat³⁵, az EUR-Lexet³⁶ és az *Ossza meg velünk véleményét!* oldalt, valamint ezek összekapcsolásait. Emellett az adatok átláthatóságára vonatkozó politikánknak³⁷ megfelelően fokozatosan hozzáférhetővé³⁸ fogjuk tenni a belső adatbázisokat és adattárakat. Meg fogjuk keresni az Európai Parlamentet és a Tanácsot egy közös bizonyíték-nyilvántartás – a Közös Jogalkotási Portál – létrehozása érdekében, amely lehetővé teszi az uniós szakpolitikai döntéshozatalban érdekeltnek, hogy könnyen megtalálják az adott kezdeményezést alátámasztó összes bizonyítékot.

A közvélemény bizalmának erősítéséhez elengedhetetlen a tudományos bizonyítékok³⁹ nyilvánosság általi ellenőrizhetővé tétele. A MIDAS-t⁴⁰ (a Bizottság modelltárát) már nyilvánosan hozzáférhetővé tettük annak érdekében, hogy bárki, akit érdekel, megérthesse az elemzéseinkben használt módszereket és feltételezéseket.

5. ÚJ ESZKÖZÖK A TOVÁBBI EGYSZERŰSÍTÉSÉRT ÉS TEHERCSÖKKENÉSÉRT

Az uniós jogszabályok azért vannak, hogy előnyöket teremtsenek: konkrét és pozitív hozzájárulást nyújtsanak a polgárok életéhez, megkönnyítsék a vállalkozást, és segítsenek szembenézni a jelenlegi és eljövendő kihívásokkal. Ez költségekkel járhat, ezeknek azonban észszerű mértékűnek és arányosnak kell lenniük.

A jogszabályok végső formája politikai tárgyalások és kompromisszumok eredménye, amelyek általában bonyolultabbá és költségesebbé teszik őket. A terepen végrehajtvá egyes jogszabályok ráadásul nem is a várakozásoknak megfelelően teljesítenek. A jogszabályok általános hatása e három rétegtől függ (bizottsági javaslat, végleges elfogadott jogalkotási aktus, valamint nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtás).

³³ Communication to the Commission: [European Commission Digital Strategy: A digitally transformed, user-focused and data-driven Commission](#) (Közlemény a Bizottságnak: Az Európai Bizottság digitális stratégiája: Digitálissá alakított, felhasználó- és adatközpontú Bizottság), C(2018) 7118 final.

³⁴ A bizottsági dokumentumok nyilvántartása és az intézményközi tanulmányok adatbázisa esetében a folyamat már megkezdődött.

³⁵ <https://op.europa.eu/hu/web/general-publications/publications>

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/>

³⁷ [Közlemény az adat-, információ- és tudásmenedzsmentről](#), C(2016) 6626/F1 és a [Bizottság közleménye: Európai adatstratégia](#), COM(2020) 66 final.

³⁸ Figyelemmel a szellemi tulajdon-jogi és titoktartási rendelkezésekre.

³⁹ Ezen túlmenően a tudományos bizonyítékok már nyilvánosan elérhetők számos külön erre a célra létrehozott portálon, például az uniós tudományos értékelő szervek (többek között az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság vagy az Európai Gyógyszerügynökség) oldalain.

⁴⁰ <https://web.jrc.ec.europa.eu/policy-model-inventory/>

A Bizottságnak régi törekvése a meglévő uniós jogszabályok javítása (lásd az 1. háttérmagyarozatot). A Célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT)⁴¹ célja, hogy maximalizálja a polgárok, a vállalkozások és a társadalom egészének hasznát, eközben pedig csökkentse a bürokráciát és a költségeket. Ezen kívül arra is törekszik, hogy az uniós jog egyszerűbbé és közérthetőbbé váljék.

Most tovább fogjuk fokozni a tehercsökkentési erőfeszítéseinket az „egy be, egy ki” elv alkalmazásával, amellyel új terhek bevezetésekor módszeresen és proaktívan törekszünk a meglévő jogszabályok által okozott terhek csökkentésére. A jogszabályokat egyszerűsítő munka támogatására a Bizottság létrehozta a jövőállósági platformot, hogy tanácsot kapjon arról, hogyan biztosítható, hogy az uniós jogszabályok könnyen betarthatók, hatékonyak és a jövőben is megfelelőek legyenek.

1. háttérmagyarozat: A Bizottság adminisztratívteher-csökkentési erőfeszítéseinek előzményei

Az uniós szabályozásból eredő terhek csökkentésének története

A Bizottság hosszú idővel ezelőtt, 2002-ben kezdett foglalkozni a szabályozásból eredő terhek csökkentésével. A tehercsökkentésre irányuló megközelítés az évek során fejlődött, különösen a 2007–2012-es adminisztratívteher-csökkentési cselekvési program tapasztalatai nyomán.

Akkoriban derült ki, hogy a tisztán költségcsökkentési megközelítésnek jelentős hátrányai vannak⁴², így 2012-ben a Bizottság elindította a REFIT programot, amely a jogszabályok felülvizsgálatakor a költségeknek a (számszerű vagy egyéb) haszonnal való kiegyenlítésére összpontosul. Ez szavatolja, hogy a jogszabály eredeti indoka – vagyis a haszon – is az egyenlet részét képezze. A REFIT programot ki fogja egészíteni az „egy be, egy ki” elv, amely egy adott szakpolitikai területen különös figyelmet fordít az egyének és a vállalkozások halmozott költségeire, és új kezdeményezésekre is ki fog terjedni.

2002 – A „minőségi jogalkotás” program: az első lépés az uniós jogszabályok egyszerűsítése és javítása felé. Ettől kezdve kötelező a Bizottság által javasolt új kezdeményezéseknél a hatásvizsgálat és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció.

2005 – Útjára indul a gördülő egyszerűsítési program: 2005–2009-ig 164 intézkedésre terjed ki, és a Bizottság éves munkaprogramjának részévé válik.

2007 – A Bizottság elindítja az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló cselekvési programot: létrejön egy magas szintű munkacsoport, amelynek feladata a végrehajtással kapcsolatos tanácsadás.

2012 – A cselekvési program végére a Bizottság eléri célját: az uniós jogszabályok által a vállalkozásokra rótt adminisztratív teher 25%-kal csökkent (a becsült éves megtakarítás 30,8 milliárd EUR). Lezajlik a kvv-k számára a legnagyobb terhet jelentő uniós jogszabályokról szóló „Top 10” konzultáció.

2012 – Elindul a REFIT program.

2015 – Egy a Bizottság által közzétett tanulmány (*ABRplus*) azt vizsgálja, hogy hogyan alkalmazták a

⁴¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_hu

⁴² Az általános következtetés szerint (SWD(2017) 675) az adatok rendelkezésre állásával, átláthatóságával és megbízhatóságával kapcsolatos problémák miatt a tagállamokban megjelenő adminisztratív terhek becslése költséges és bonyolult. Bár a tehercsökkentési célkitűzés kiterjedt adatgyűjtésen alapult, a terepen működő vállalkozásoknak nem tudta egyértelműen bebizonyítani a hasznosságát.

cselekvési program 12 intézkedését, és milyen mértékben valósultak meg az ígért előnyök.

2015 – A Bizottság létrehoz egy magas szintű munkacsoportot, hogy tanácsot adjon a jogszabályok egyszerűsítésének mikéntjéről (a REFIT-platform).

2017 – A Bizottság megerősíti a REFIT-et: a meglévő jogszabályok minden értékelésében és felülvizsgálatában általánosan érvényesíti az egyszerűsítést és a tehercsökkentést.

2018 – A Bizottság közzéteszi az első éves teherfelmérést⁴³.

2020 – A Bizottság létrehozza a jövőállósági platformot az egyszerűsítő és tehercsökkentő munkát támogatására.

2021 – Az ismétlődő terhek kordában tartása érdekében a Bizottság kiegészíti a REFIT-et az „egy be, egy ki” elvvel.

5.1. Az „egy be, egy ki” elv

Politikai iránymutatásában Ursula von der Leyen elnök egy zöldebb, digitálisabb és reziliensebb Európa mellett tett hitet, hogy készen álljunk szembenézni napjaink kihívásaival és kiaknázni a technológiai fejlődés lehetőségeit.

A Bizottság minden eddiginél elkötelezettebb az olyan politikák és javaslatok kidolgozása mellett, amelyek a polgárok és a vállalkozások életét könnyebbé teszik. Biztosítanunk kell, hogy a szabályozás előnyökkel járjon, célzott és könnyen betartható legyen, továbbá ne okozzon indokolatlan szabályozási terheket.

Az „egy be, egy ki” elv (lásd a 2. háttérmagyarázatot) azt jelenti, hogy a Bizottság jogalkotási javaslataiból eredő új terhek megjelenését az ugyanazon szakpolitikai területen meglévő terhek azonos mértékű csökkentése ellensúlyozza. Ezenkívül a megközelítés kitágítja a fókusz az adott jogalkotási aktusokból eredő terhekről az adott szakpolitikai területeken felhalmozódó terhekre, és így az egyes években jobb áttekintést nyújt a szakpolitikai területek költségeiről.

A tagállami tapasztalatok szerint⁴⁴ az „egy be, egy ki” elvhez hasonló megközelítések bevezetése arra sarkallja a szakpolitikai döntéshozókat, hogy a szakpolitikai célkitűzéseknél távolabbra tekintsenek, továbbá a szakpolitikák végrehajtásának gyakorlati szempontjaira is felhívja a figyelmüket. Az „egy be, egy ki” elv bevezetésével egy olyan a politikai döntéshozatali kultúrát szeretnénk megerősíteni, amely nemcsak azt biztosítja, hogy szakpolitikai céljainkat elérjük, hanem annak is figyelmet szentel, *ahogyan* ezt tesszük. E tekintetben meg fogjuk vizsgálni a várt szakpolitikai eredményekhez vezető folyamatok egyszerűsítését is, valamint mérlegelni fogjuk a digitális megoldások alkalmazását a szakpolitikák zökkenőmentesebb és kevésbé költséges végrehajtásának előmozdítása érdekében.

⁴³ Az [éves teherfelmérés](#) a Bizottság éves jelentése, amely áttekinti a Bizottság tehercsökkentési erőfeszítéseit.

⁴⁴ 2020-ban a Bizottság két munkaértekezletet tartott a tagállamokkal és az európai szabályozói felügyeleti szervekkel, hogy az „egy be, egy ki” elvvel kapcsolatos nemzeti tapasztalatokat összegyűjtse.

Ezzel a változtatással remélhetőleg nemcsak a jogszabályok által okozott terheket tudjuk csökkenteni, hanem a konkrét jogszabályok – és így az egész joganyag – minőségét is javítani tudjuk. Ennek eredményeként jobban összpontosíthatunk a jogszabályok hatékonyságára, elkerülve azokat a terheket, amelyek nem feltétlenül szükségesek a szakpolitikai célkitűzések eléréséhez.

A REFIT program keretében – egyszerűsítési és tehercsökkentési lehetőségeket kutatva – már most szisztematikusan átvilágítjuk a meglévő jogszabályokat, ugyanakkor megőrizzük az elért előnyöket, ezért például digitális megoldásokat keresünk.

Az „egy be, egy ki” elvet már több tagállam is alkalmazza különböző módokon⁴⁵. A Bizottságnak ezt az uniós jogi és közigazgatási környezet sajátosságaihoz kell igazítania, miközben az uniós jogszabályok gyakran kölcsönhatásba kerülnek a tagállami jogszabályokkal. Ennek érdekében a tagállamok és az érdekelt felek tapasztalatait, valamint a rendszeres partneri felülvizsgálatokat is felhasználjuk annak meghatározására, hogy miként lehet a legjobban mérni a jogszabályok költségeit és javítani általános minőségüket.

A megközelítést nem fogjuk mechanikusan alkalmazni, például úgy, hogy minden újonnan javasolt jogi aktusnál javasolnánk egy meglévő jogalkotási aktus visszavonását. Ehelyett arra törekszünk, hogy az egyes jogalkotási javaslatokban a polgárookra és a vállalkozásokra nehezedő terheket ugyanazon szakpolitikai területen más terhek megtakarításával ellensúlyozzuk. Az „egy be, egy ki” elv éves végrehajtásáról az *éves teherfelmérésében* is be fogunk számolni.

A Bizottság már 2021 második felében tesztelni fogja az „egy be, egy ki” elvet, a már készülő 2022. évi munkaprogramjával pedig megkezdni annak végrehajtását.

A terhek ellenőrzése és számszerűsítése önmagában nem cél. A Bizottság továbbra is azzal az elsődleges céllal fog új jogszabályokat javasolni, hogy azok hosszú távú gazdasági, társadalmi és környezeti előnyöket biztosítsanak a polgároknak és a vállalkozásoknak. A javaslat próbája továbbra is az lesz, hogy a haszon meghaladja-e a költségeket, összhangban a nemzetközileg elismert „minőségi jogalkotás” rendszerünk bevált gyakorlatával. A szubszidiaritás és az arányosság elvét is a szokásos módon alkalmazzuk majd. Ezért az „egy be, egy ki” elv semmiképpen sem fog az EU magas szintű gazdasági, szociális és környezetvédelmi normáinak és céljainak csökkenéséhez vezetni, és olyan egyértelmű hozzáadott értékkel bíró új kezdeményezések elfogadását sem fogja megakadályozni, amelyek hatékonyan követik a szakpolitikai prioritásokat.

A normák betartásához és az abból fakadó előnyök élvezéséhez a vállalkozásoknak gyakran be kell ruházniuk a gyártósorok korszerűsítésébe, a környezeti károk csökkentésébe, a közegészségügy javításába vagy a fogyasztók és a munkavállalók

⁴⁵ Áttekintésért lásd például: [One-In, X-Out: regulatory offsetting in selected OECD countries](#) (OECD regulatory policy working paper). (*Egy be, X ki: szabályozási ellensúlyozás egyes OECD-országokban*, OECD szabályozáspolitikai munkadokumentum).

védelmének javításába. Bár a vállalkozások olykor nem közvetlenül profitálnak ezekből a változásokból, azonban új üzleti lehetőségeket használhatnak ki, versenyelőnyhöz vagy közvetett előnyökhöz juthatnak, például egyenlő versenyfeltételeket élvezhetnek az egységes piacon.

Amikor a beruházási igények különösen magasak és fontos szakpolitikai célkitűzéseket tükröznek, az EU és/vagy a tagállamok a szükséges kiigazításokat kísérő specifikus eszközöket is kínálnak⁴⁶. Ezek az eszközök segítenek abban, hogy az uniós gazdaságok és társadalmak fenntarthatóbbak, reziliensebbek legyenek, valamint jobban fel tudjanak készülni a zöld és a digitális átállás kihívásaira és lehetőségeire, és senki se maradjon le. Egyes új jogszabályok például beruházásokat tehetnek szükségessé a növekvő gazdasági vagy környezeti hatásokkal, függőségekkel és kapcsolódó kockázatokkal – többek között rendszerszintű kockázatokkal – szembeni rezilienciába.

Végezetül az uniós szintű jogszabályok általában arra irányulnak, hogy 27 különböző nemzeti rendszer felváltásával megszüntessék a különböző tagállami szabályozások széttagoaltságát. Ezek a hatékonyságnövekedések tehercsökkenésként („ki”) lesznek figyelembe véve.

Az uniós szakpolitikai célkitűzések eléréséhez kapcsolódó teher minimalizálása és az „egy be, egy ki” elv végrehajtása érdekében az uniós jogszabályoknak való megfelelés várható költségeit a Bizottság a hatásvizsgálatokban átláthatóbb módon fogja számszerűsíteni, és szisztematikusan be fogja mutatni. A költségszámításokat a Szabályozói Ellenőrzési Testület fogja ellenőrizni, és a bizottsági javaslatok részeként az Európai Parlament és a Tanács is megkapja őket, hogy a politikai vitában felhasználhassa. A vállalkozások és a polgárok azon költségeit, amelyek a tájékoztatással, nyilvántartásba vétellel, nyomon követéssel és ellenőrzéssel kapcsolatban merülnek fel, az azonos szakpolitikai terület bizonyos egyenértékű terheinek megszüntetése fogja ellensúlyozni.

Az „egy be, egy ki” elv keretében ellensúlyozott költségek tekintetében a rendszer rugalmasabbá tétele érdekében is sor fog kerülni intézkedésekre:

- **rugalmasság a beszámolási időszakon belül** – ha egy adott tehercsökkentés („ki”) nem található meg az adott évi munkaprogramban, akkor a következő évben fog megjelenni;
- **szakpolitikai területek közötti „kereskedés” bizonyos kivételes körülmények között** – amennyiben a költségeket okozó javasolt jogszabály („be”) szükségesnek bizonyul, de ugyanazon a területen lehetetlen „ki”-t találni, a Bizottság dönthet úgy, hogy egy másik szakpolitikai területen végzi el a „ki” tehercsökkentést; és

⁴⁶ Például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a kohéziós politika és a mezőgazdasági alapok, valamint a méltányos átállást támogató mechanizmus segítségével.

- **mentesség bizonyos kivételes körülmények között** – amennyiben politikai akarat mutatkozik a szabályozásra, de az adott területen lehetetlen ellensúlyozást találni (például szabályozási hézag pótlása egy kialakulóban lévő szakpolitikai területen), a Bizottság dönthet úgy, hogy a szabályozást mentesíti az „egy be, egy ki” elv alól.

2. háttérmagyarázat: Az „egy be, egy ki” elv gyakorlati megvalósítása

Az „egy be, egy ki” elv megvalósításának áttekintése a Bizottságban

(a működési és módszertani részleteket a minőségi jogalkotásra vonatkozó felülvizsgált iránymutatás és eszköztár fogja tartalmazni)

Uniós szintű célkitűzések:

- az egyének és a vállalkozások uniós jogszabályokból eredő terheinek minimális szinten tartása;
- az uniós jogszabályok költségeinek és hasznának erőteljesebb tudatosítása a szakpolitikai döntéshozókban; és
- összehasonlítható költségbecslések az egyes szakpolitikai területeken.

Alkalmazási kör:

- azok az új vagy felülvizsgált kezdeményezések, amelyek jelentős költségnövekedéssel vagy -csökkenéssel járnak, és amelyeket hatásvizsgálat kísér;
- kísérleti szakasz 2021 második felében; a Bizottság 2022. évi munkaprogramjával kezdve valamennyi releváns bizottsági jogalkotási javaslat⁴⁷;
- ha egy kezdeményezés okoz is és meg is szüntet terheket, akkor ezek a „be” (új költségek) és a „ki” (költségmegtakarítások) között lesznek megfelelően elszámolva;
- a hatásvizsgálatok elemezni és számszerűsíteni fogják az összes megfelelési (azaz alkalmazkodási és adminisztratív) költséget⁴⁸, amennyiben ez megvalósítható és arányos:
 - az adminisztratív költségek ellentételezteni fognak;
 - az alkalmazkodási költségek átláthatóan és módszeresen be lesznek mutatva a hatásvizsgálatokban, amilyen mértékig ez megvalósítható és arányos. A költségek lehető legnagyobb mértékű kompenzálása érdekében egyéb intézkedésekre is sor kerülhet.
- A Szabályozói Ellenőrzési Testület ellenőrizni fogja az összes megfelelési költséget, amelyek ezután nyilvánosan hozzáférhetőek lesznek, és a jogalkotási folyamatban meg lehet őket vitatni.

⁴⁷ Az Európai Parlament vagy a Tanács által bevezetett módosításokat a kiértékelési szakaszban fogják figyelembe venni, miután a tagállamokban végrehajtották a jogszabályokat.

⁴⁸ Az alkalmazkodási költségek azokat a beruházásokat és kiadásokat foglalják magukban, amelyeket a vállalkozásoknak, a polgároknak és a civil szervezeteknek kell viselniük ahhoz, hogy tevékenységüket a jogi norma követelményeihez igazítsák. Az adminisztratív költségek a jogi normákban foglalt adminisztratív kötelezettségeknek való megfelelés érdekében végzett adminisztratív tevékenységekből erednek (pl. nyomkövetési és statisztikai célú beszámolási kötelezettségek, harmadik felekre vonatkozó címkézési és nem címkézési információk, termékek vagy eljárások nyilvántartásba vétele, tanúsítása).

Jelentéstétel:

- A jelentéstételre az *éves teherfelmérés* keretében fog sor kerülni.
- Sürgős esetekben, amikor a Bizottság hatásvizsgálat nélkül fogad el egy kezdeményezést, a járulékos költségekre vonatkozó információk a jogalkotási javaslat közzétételét követően fognak megjelenni, hogy be lehessen őket sorolni az „egy be, egy ki” elv szerinti kategóriákba.

5.2. Jövőállósági platform

A Bizottság nagyra értékeli a tagállamok, a szociális partnerek és az érdekelt felek hozzájárulását (tanácsadási és gyakorlati tapasztalatokat), amelyek segítenek megállapítani, hogy a jogszabályok mely pontokon nem felelnek már meg a célnak, okoznak szükségtelen terhetet, igényelnek további beavatkozást a kitűzött célok elérése érdekében, vagy mely pontokon egyszerűsíthetők. Néhány további jogszabály a koronavírus okozta válság és következményei fényében esetleg aktualizálásra szorul.

2019-ig a REFIT-platform támogatta a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a REFIT program⁴⁹ keretében javítsa az uniós jogalkotást. A platform értékes információkat nyújtott a jogszabályok gyakorlati alkalmazásáról és hatásáról⁵⁰. Mindazonáltal a működésének korlátozott volt a láthatósága, és a benne rejlő lehetőségeket nem mindig aknázták ki teljes mértékben. A Bizottság ezért 2020 májusában elindította a jövőállósági platformot⁵¹.

A jövőállósági platform továbbra is keresi az egyszerűsítési és tehercsökkentési lehetőségeket. Ellenőrzi továbbá a meglévő jogszabályokat az újonnan megjelenő globális tendenciák és kihívások fényében. Ily módon segíti a Bizottságot annak biztosításában, hogy az uniós szakpolitikák időtállóak és innovációbarátak legyenek, hogy azonosítsa a digitalizációs lehetőségeket, és különös figyelmet fordítson a jogi szabályozás részletezettségére⁵².

A jövőállósági platform a közigazgatási szervek, a szociális partnerek, a kis- és nagyvállalkozások, a külső szakértők, valamint a fogyasztóvédelmi, egészségügyi, környezetvédelmi és egyéb nem kormányzati szervezetek szakértelmét fogja össze rendszeres ülések keretében a meglévő uniós jogszabályok javítása érdekében. A Régiók Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kiemelkedő szerepet játszik azáltal, hogy az előbbi részt vesz a platform kormányzati csoportjában, illetve az utóbbi

⁴⁹ A Bizottság közleménye – [Az uniós szabályozás célra vezetéséről](#), COM(2012) 746.

⁵⁰ A Bizottság közleménye – [Minőségi jogalkotás: helyzetfelmérés és elkötelezettségünk fenntartása](#), COM(2019) 178.

⁵¹ [A Bizottság C/2020/2977 határozata \(2020. május 11.\) a jövőállósági platform létrehozásáról \(HL C 163., 2020.5.12., 3. o.\)](#).

⁵² Ez ahhoz a kérdéshez kapcsolódik, hogy elegendő-e az elvek és célok meghatározása, vagy részletes technikai előírások szükségesek-e a célok elérésének módját illetően. Ez befolyásolhatja, hogy a nemzeti, regionális és helyi hatóságok milyen fokú mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a jogszabályok végrehajtása során (lásd a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport munkáját).

az érdekképviseleti csoportban. A Régiók Bizottsága által indított RegHub 2.0 rendszeresen részt fog venni a platform munkájában.

Annak biztosítása érdekében, hogy munkája időszerű, látható és hasznos eredményeket hozzon, a platform éves munkaprogram alapján működik. 2021. évi munkaprogramja⁵³ a digitalizációban rejlő lehetőségek azonosítására, a hatékony jelölési, engedélyezési és jelentéstételi kötelezettségek támogatására, valamint a jogalkotás minőségének javítására összpontosít az átfedések és következetlenségek elkerülése érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy az időtálló maradjon.

Az éves munkaprogramot, amely a kkv-követek hálózata (amelyet az uniós kkv-követ képvisel), a tagállamok, a Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága és a RegHub 2.0 által nyújtott hozzájárulásokról merít, a platform tagjai alkotják meg.

6. AZ ESZKÖZTÁRUNK JAVÍTÁSA

Az első hatásvizsgálatok és értékelések elvégzése óta eltelt húsz év alatt⁵⁴ ezek az eszközök a Bizottság politikai döntéshozatali folyamatának szerves részévé váltak. Ezek az erőfeszítések azonban nem korlátozódhatnak az eredeti bizottsági javaslatokra, hanem azokat a tárgyalási folyamat végén elfogadott jogszabályokra is alkalmazni kell. Az Európai Parlament és a Tanács a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. évi intézményközi megállapodásban kötelezettséget vállalt erre.

A Bizottság részéről a következő előrelépéseket tervezzük az értékelések és a hatásvizsgálatok terén. Meg szeretnénk ismerni, hogy intézményi partnereink miként kívánják fokozni erőfeszítéseiket, különös tekintettel az intézményközi megállapodásban vállalt kötelezettségeikre.

6.1. A stratégiai előrejelzés integrálása a szakpolitikai döntéshozatalba

A jelenlegi kihívások kezelése mellett a Covid19-világjárvány megmutatta, hogy az EU-nak többet kell tennie annak érdekében, hogy felkészüljön a holnap kihívásaira. Jól megtervezett szakpolitikákra van szükségünk az EU rezilienciájának megerősítése, a stratégiai ágazatokban rejlő lehetőségek megragadása és sebezhetőségeink kezelése érdekében, összhangban az EU átfogó céljaival. Biztosítani szeretnénk, hogy az uniós szakpolitikák megfeleljenek a jövő kihívásainak, például a kialakulóban lévő megatrendek⁵⁵ – mint a felgyorsuló technológiai változások, a hiperkonnektivitás és a jelentős demográfiai trendek stb. – figyelembevételével, valamint az egyes területeken a lehetséges jövőbeli fejlemények azonosításának céljából a kilátások feltérképezésére szolgáló gyakorlatok alkalmazása tekintetében.

⁵³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f/annual-work-programme_hu

⁵⁴ A Bizottság az 1990-es évektől kezdve készít ágazati hatásvizsgálatokat.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/knowledge4policy/foresight/tool/megatrends-hub_en

Ebben az összefüggésben a stratégiai és tudományos alapú előrejelzés kulcsszerepet fog játszani az uniós szakpolitikai döntéshozatal „itótállóvá tételében” azáltal, hogy biztosítja, hogy a ma hozott döntések hosszú távú perspektíván alapuljanak, ideértve a hosszú távú kötelezettségvállalásokhoz, például a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulást is. Ez dinamikus perspektívát is nyújt majd az uniós szakpolitikai célok közötti szinergiák és kompromisszumok tekintetében, ezáltal támogatja az uniós szakpolitikák koherenciáját.

Mivel a stratégiai előrejelzés fontos szakpolitikai kezdeményezésekhez nyújt tájékoztatást, a Bizottság minőségi jogalkotási programjának szerves részévé fog válni. A gyors strukturális változások által érintett szakpolitikai területeken a hatásvizsgálatok, a célravezető vizsgálatok és a főbb értékelések a lehető legnagyobb mértékben figyelembe fogják venni a főbb tendenciákat, például a *2020. évi stratégiai előrejelzési jelentésben*⁵⁶ és annak következő kiadásaiban azonosított tendenciákat. A nyilvános konzultációk előrejelzéssel kapcsolatos kérdéseket is magukban foglalhatnak annak érdekében, hogy megismerjük az érdekelt felek nézőpontját az adott szakpolitikai területen. A Szabályozói Ellenőrzési Testület a bizottsági hatásvizsgálatok, célravezető vizsgálatok és főbb értékelések vizsgálatokor figyelembe fogja venni a stratégiai előrejelzés kiemeltebb szerepét. Emellett a stratégiai előrejelzés beépül annak felmérésébe, hogy az uniós jogszabályok továbbra is időtállóak-e, és lehetővé teszik-e az uniós szakpolitikai célkitűzésekkel összhangban lévő innovációkat. Végezetül az értékelések és célravezető vizsgálatok a lehetséges jövőbeli fejlemények fényében megvizsgálják a szakpolitikák hosszú távú relevanciáját.

6.2. Átfogóbb és átláthatóbb hatásvizsgálatok

Minden lényeges javaslat indokolásának közzététele

Hatásvizsgálat készül olyan kezdeményezések esetében, amelyeknél rendelkezésre állnak szakpolitikai alternatívák, ahol a várható hatások előre egyértelműen azonosíthatók, és ahol ezek a hatások jelentősek a társadalom számára. A sürgős jogalkotási fellépés szükségessége azonban néha nem hagy időt a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásaiban meghatározott valamennyi lépésre.

A koronavírus okozta válság során a Bizottságnak sürgősséggel kellett javaslatot tennie egy sor kezdeményezésre. Ezek többsége határozat vagy olyan jogi aktus volt, amelyek egyébként sem igényeltek volna hatásvizsgálatot. Más esetekben nyilvános konzultációra és hatásvizsgálatra került volna sor, de ezekhez nem állt rendelkezésre elegendő idő. Az indokolások ismertették a javaslatok mögött meghúzódó indokokat, de az időhiány és a gyorsan változó helyzet miatt a hatásokat nem lehetett előre teljes körűen értékelni.

A hatásvizsgálat hiányát a vonatkozó (azaz a Szabályozói Ellenőrzési Testület vizsgálata nélküli) jogalkotási javaslatok indokolásában továbbra is ki fogjuk fejteni. Ilyen

⁵⁶ A Bizottság közleménye – 2020. évi stratégiai előrejelzési jelentés – a reziliensebb Európa felé vezető út felvázolása, COM(2020) 493.

esetekben⁵⁷ az elemzést és az összes alátámasztó bizonyítékot a javaslattal együtt, vagy legkésőbb annak közzétételétől számított 3 hónapon belül közzétett bizottsági szolgálati munkadokumentumban kell ismertetni. Ez a dokumentum egyértelműen meghatározza, hogy ezt követően hogyan és mikor kerül sor a jogi aktus értékelésére.

A hatásokról készített elemzések és jelentések javítása

A jelenlegi válságból való kilábalás olyan korábban sosem látott mértékű paradigmaváltásokat fog eredményezni a szakpolitikai döntéshozatalban és a beruházásokban, amelyek a következő generáció számára alakítják majd a világot. A stratégiai megközelítés elengedhetetlen annak érdekében, hogy ne csak talpra álljunk, hanem gyorsan előre is lépjünk a kettős átállásban, és a világot a korábbiakhoz képest jobb, reziliensebb és egyenlőbb helyé tegyük. Ezért valamennyi jogalkotási javaslatunknak hozzá kell járulnia az átfogó célok eléréséhez.

Ennek biztosítása érdekében minden egyes javaslat esetében meg fogjuk határozni a fenntartható fejlődési célokat, és megvizsgáljuk, hogy a kezdeményezés miként fogja támogatni azok megvalósítását⁵⁸. A fenntartható fejlődési célokkal való kapcsolatokat az értékelések és a hatásvizsgálatok tartalmazzák majd.

Az Ursula von der Leyen vezette Bizottság ambiciózus céljainak tükrözése érdekében javítani fogjuk bizonyos típusú hatások elemzését és a velük kapcsolatos jelentéstételt, különös tekintettel a zöld és digitális átállással, valamint társadalmilag igazságos és méltányos dimenziójukkal kapcsolatos hatásokra⁵⁹. Nagyobb figyelmet fogunk fordítani a nemek közötti egyenlőség dimenziójára és a mindenki számára biztosítandó egyenlőségre⁶⁰, hogy azt a politikai döntéshozatal valamennyi szakaszában következetesen figyelembe vegyük. Meg kell erősíteni a területi hatásvizsgálatokat⁶¹ és a vidéki szempontú vizsgálatot⁶², hogy jobban figyelembe lehessen venni a különböző uniós területek szükségleteit és sajátosságait, például a városi/vidéki területek, a határokon átnyúló területek⁶³ és a legkülső régiók⁶⁴ esetében, annak érdekében, hogy

⁵⁷ Vagyis amikor a hatásvizsgálatot a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások rendelkezéseinek megfelelően kellett volna elkészíteni, de a Bizottság saját mérlegelési jogkörében hozott döntése alapján erre nem került sor.

⁵⁸ Az arányos elemzés elve alkalmazandó; így a hatások számszerűsítése a megvalósíthatóság határain belül történik.

⁵⁹ Lásd a Bizottság közleménye – [Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására](#), COM(2021) 102 final.

⁶⁰ Az EUMSZ 8. és 10. cikkével összhangban.

⁶¹ [A szubszidiaritás és az arányosság elve szerepének megerősítése az uniós politikai döntéshozatal során bizottsági közlemény](#) (COM(2018) 703) nyomán: *Az eszközök részeként bevezetésre kerülnek a területi hatásvizsgálatok szükségességének vizsgálatai annak érdekében, hogy a Bizottság szolgálatai azonosíthassák, mikor releváns a területi hatásvizsgálatok elvégzése.*

⁶² A Bizottság közleménye – [Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője](#), COM(2017) 713 final.

⁶³ A Bizottság közleménye – A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban, COM(2017) 534 final.

⁶⁴ A Bizottság [Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival](#) (COM(2017) 623 final) c. közleményében kötelezettséget vállalt annak biztosítására, hogy a legkülső

Unió-szerte elősegítsük a szimmetrikusabb helyreállítást és a kohéziót. Ugyanakkor törekedni fogunk arra, hogy jobban figyelembe vegyük a belső politikák külső kihatásait és azok harmadik országokra gyakorolt jelentős hatásait; a résztvevők jobban figyelembe lesznek véve. Adott esetben ezeket a hatásokat hatásvizsgálatokban elemezzük, és a bizottsági javaslatokat kísérő indokolásokban bemutatjuk.

A hatásvizsgálatoknak továbbá a koronavírus okozta válság különböző hatásait is tükrözniük kell. Különösen a problémameghatározás, a szubszidiaritás és az arányosság elemzése, az alapforgatókönyv és a szakpolitikai lehetőségek értékelése során figyelembe kell venni a megváltozott körülményeket, beleértve az előrejelzés által azonosított hosszabb távú hatásokat és a reziliencia megerősítésének szükségességét.

A válság súlyosan érintette a kkv-kat. A bizottsági javaslatok kkv-kra gyakorolt hatásainak gondos értékelése biztosítja, hogy a fellépés célzott legyen, elérje célkitűzéseit, és ne járjon szükségtelen költségekkel. A „kkv-teszt”⁶⁵ szisztematikusabb és arányosabb alkalmazása elősegíti e cél elérését.

Végezetül át kívánjuk alakítani a hatásvizsgálatok vezetői összefoglalóit, hogy azok a szélesebb olvasóközönség érdeklődését is felkeltsék. Gondoskodni fogunk továbbá arról, hogy az indokolások világosan bemutassák a szóban forgó jogalkotási javaslatok mögött meghúzódó alapvető indokokat.

Szubszidiaritásértékelő táblázat

A minőségi jogalkotás részben azt jelenti, hogy csak akkor és annyiban kell uniós szinten fellépni, amikor és amilyen mértékben erre szükség van. A szubszidiaritás és az arányosság elve az uniós szerződések sarokkövei, és azokat szisztematikusán alkalmazzuk a Bizottság jogalkotási javaslataira.

A szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport, valamint a jogalkotás minőségének javításával kapcsolatos helyzetfelmérés kiemelte, hogy a Bizottságnak jobban kell kommunikálnia, hogy miért tartja szükségesnek egyes esetekben az uniós szintű fellépést. A Régiók Bizottsága általános kérdéseket dolgozott ki a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatban⁶⁶, hogy lehetővé tegye ezen elvek egységes értelmezését.

A korábbi kötelezettségvállalásokkal⁶⁷ összhangban szubszidiaritásértékelő táblázatot fogunk közzétenni minden egyes hatásvizsgálattal kísért politikailag érzékeny vagy fontos javaslatához⁶⁸. Ezáltal a szakpolitikai intézmények könnyebben megértik, hogy az

régiók aggályait és érdekeit kellően figyelembe veszi a hatásvizsgálatok és a szakpolitikák értékelése során.

⁶⁵ Minőségi jogalkotási eszköztár 2017, [22. sz. eszköz](#).

⁶⁶ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/Subsidiarityandproportionalityanalysisikit.aspx>

⁶⁷ A Bizottság közleménye – [A szubszidiaritás és az arányosság elve szerepének megerősítése az uniós politikai döntéshozatal során](#), COM(2018) 703 final.

⁶⁸ Kivéve az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó területeket, ahol a szubszidiaritás nem alkalmazandó.

uniós fellépés szükségességének és formájának mely vonatkozásai vitatottak. Ez azt a célt szolgálja, hogy a viták ezekre a pontokra összpontosítsanak.

Kettős átállás

Az európai zöld megállapodás arra kötelezte a Bizottságot, hogy javítsa annak módját, ahogyan a minőségi jogalkotás kezeli és támogatja a fenntarthatóságot. A minőségi jogalkotás fontos eszköze a digitális évtized sikeréhez szükséges közös jövőkép és megfelelő intézkedések irányába történő előrelépés támogatásának is. A következő módon támogatni fogja a digitális transzformációt és a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet:

- Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk adott esetben kifejezetten kiterjednek a környezetvédelmi és digitális szempontokra.
- A hatásvizsgálatokban az előnyben részesített opció vizsgálata ki fog terjedni a jelentős károkozás elkerülését célzó elv és az „alapértelmezés szerint digitális” elv elemzésére.
- Minden vonatkozó értékelés tartalmazni fog egy konkrét kérdést azzal kapcsolatban, hogy lehetne-e tovább csökkenteni a környezeti hatásokat, és tőbbet tenni a sikeres digitális transzformáció érdekében.
- A jogalkotási javaslatokat kísérő indokolásban ki fogjuk fejteni, hogy az egyes kezdeményezések miként tartják tiszteletben a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, és miként járulnak hozzá a digitális társadalom és gazdaság európai útjának megvalósításához.

Ennek során a Bizottság biztosítani fogja, hogy eleget tegyen az európai klímarendelethez meghatározott kötelezettségeknek, és teljesítse a 2030-ra szóló digitális iránytűről szóló közleményben meghatározott célokat és elveket.

6.3. Az értékelések javítása a megállapításaik jobb felhasználása érdekében

A Bizottság jogalkotási javaslatainak nagy többsége a meglévő jogszabályok felülvizsgálata, beleértve a kiadási programokat is. Ahhoz, hogy ezek a legjobb eredményeket hozhassák létre, meg kell vizsgálnunk, hogy az uniós szakpolitikák és finanszírozási programok a terveknek megfelelően hoztak-e eredményeket, valamint továbbra is relevánsak-e és megfelelnek-e a célnak. Így tanulunk.

Ezért továbbra is határozottan elkötelezettek maradunk az „értékeléssel indítás” elve mellett. A jogszabályok felülvizsgálatát támogató bizottsági hatásvizsgálatok több mint 80%-a már értékelésen alapul.

Hasznosabb nyomkövetési és felülvizsgálati rendelkezések

Egyértelmű, hogy egy uniós jogalkotási aktus csak az érintettek bevonásával értékelhető, és csak azt követően, hogy azt a tagállamok teljes mértékben végrehajtották. Ezért elég

időnek kell eltelnie ahhoz, hogy a Bizottság elegendő adatot és bizonyítékot gyűjthessen a jogszabályok hatékonyságának értékeléséhez.

A társjogalkotók azonban gyakran olyan módosításokat vezetnek be, amelyek révén a jogszabályok nem egyértelmű követelményeket tartalmaznak az elvégzendő felülvizsgálat típusára vonatkozóan, vagy olyan határidőket állapítanak meg a jogszabályok (egyreszeinek) értékelésére, amelyek azelőtt járnak le, mielőtt elegendő gyakorlati tapasztalat és információ állna rendelkezésre a végrehajtással és a hatásokkal kapcsolatban. Az Európai Számvevőszék az uniós értékelési politika értékelése⁶⁹ során felvetette ezt a kérdést. Jogalkotási javaslatunk olyan felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseket fognak tartalmazni, amelyek összhangban vannak a Számvevőszék ajánlásaival, de a végeredmény nagyrészt a társjogalkotók kezében marad.

A felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések következetesebbé tétele érdekében a Bizottság azt javasolja a társjogalkotóknak, hogy egyértelműbben tegyenek különbséget a végrehajtási jelentések és az értékelések között⁷⁰. Az előbbi kiterjed a jogszabályok átültetése, végrehajtása és alkalmazása terén elért előrehaladásra, beleértve az ezekkel összefüggésben felmerülő problémákat is. Az utóbbi néhány évvel a végrehajtás megkezdése után értékeli a jogszabályokat (ideértve a kiadási programokat is), és a megállapított értékelési kritériumok⁷¹ fényében értékeli azok hatásait.

Az értékelések és az azt követő hatásvizsgálatok nagymértékben függenek az adatok minőségétől, rendelkezésre állásától és újrafelhasználásától⁷². Ezért alapvető fontosságú a jogszabályi rendelkezések gyakorlati teljesítményének nyomon követése. Ugyanakkor az ilyen nyomon követés és a kapcsolódó jelentéstételi kötelezettségek adminisztratív terheket rónak a vállalkozásokra és a hatóságokra. Ezért egyensúlyt kell teremteni a szigorúan szükséges adatgyűjtés és a jövőbeli értékelésekhez elegendő adat rendelkezésre állása között. Ezért felhívjuk a társjogalkotókat, hogy biztosítsák, hogy minden jogszabály tartalmazzon olyan nyomonkövetési és jelentéstételi rendelkezéseket, amelyek garantálják, hogy elegendő releváns adat álljon rendelkezésre az értékeléshez.

A következetes felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések és a gyakorlatban alkalmazható nyomonkövetési rendelkezések kidolgozása érdekében felkérjük az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás keretében folytatott rendszeres párbeszéd keretében dolgozzanak ki közös fogalom meghatározásokat és azonosítsák a bevált gyakorlatokat.

⁶⁹ Az Európai Számvevőszék [16/2018. sz. különjelentése: Az uniós jogszabályok utólagos felülvizsgálata: átgondolt rendszer hiányosságokkal](#).

⁷⁰ Ennek célja annak elkerülése, hogy eltérő kategóriák jöjjenek létre, pl. „a végrehajtás során szerzett tapasztalatok értékelése”, „a végrehajtás felülvizsgálata”, „a rendelet alkalmazásának nyomon követése, különösen a rendelet hatékonyságának vizsgálata révén”, „a végrehajtás értékelése”, „jelentés a végrehajtásról és a hatásokról”, „valamennyi elem felülvizsgálata”, „a működés és az eredményesség felülvizsgálata”.

⁷¹ Eredményesség, hatékonyság, relevancia, koherencia és uniós hozzáadott érték.

⁷² A [Bizottság digitális stratégiájával](#) és az [európai adatstratégiával](#) összhangban.

A koronavírus okozta válságra válaszul a nemzeti statisztikai hivatalok ideiglenes intézkedéseket hoztak a vállalkozásokra nehezedő jelentéstételi terhek csökkentése érdekében, például egyes kérdőívek és információbenyújtási módok kiigazítása révén. Ugyanakkor az Eurostat és a nemzeti statisztikai hivatalok továbbra is jó minőségű statisztikákat szolgáltatnak, amelyek a helyreállítási erőfeszítésekhez és az uniós jogszabályok teljesítményének napi nyomon követéséhez szükségesek.

Az értékelések és célravezetőségi vizsgálatok javítása a szakpolitikai döntéshozatalhoz történő jobb információszolgáltatás érdekében

Az értékelések akkor szolgálnak a legtöbb tanulsággal, ha szilárd tényalapot hoznak létre a sikerekre és a hiányosságokra vonatkozóan, és azonosítják azokat a területeket is, amelyeken a felmerülő tendenciák és kihívások tekintetében javulásra van szükség. Fontos, hogy többet mondjanak arról, hogy a jogszabályok *miért* hozták a várt eredményeket, vagy miért nem.

Az értékeléseknek ezért pontos, bizonyítékon alapuló megállapításokról kell beszámolniuk arra vonatkozóan, hogy a jogszabályok hogyan teljesítettek, és olyan következtetéseket kell levonniuk, amelyek egyértelműen kapcsolódnak a vizsgálathoz. Egyértelműbben fogunk beszámolni az uniós jogszabályok bármely nem szándékos következményéről vagy (a tervezett célkitűzésekhez képest) alulteljesítéséről, hogy az értékelések jobban megalapozhassák a szakpolitikai döntéshozatalt.

Az „egy be, egy ki” elv keretében az értékelésekben megvizsgáljuk az eredetileg becsült költségek és haszon viszonyulását a tényleges eredményekhez, a társjogalkotók módosításait és a nemzeti végrehajtást követően. E tekintetben az egyes jogalkotási aktusok értékeléséhez képest különösen hasznosak a teljes szakpolitikai területek célravezetőségi vizsgálatai. Ezek, amellet, hogy felméri, hogy egy adott szakpolitikai kezdeményezés milyen mértékben éri el célkitűzéseit, megvizsgálják a jogszabályok kumulatív hatásait, az átfedéseket és a következtelenségeket, és így teljesebb képet adnak a vállalkozások, a magánszemélyek és a közigazgatási szerveknél jelentkező előnyökről és terhekről. Néhány szakpolitikai területen (pl. környezetvédelem, mezőgazdaság) már elvégeztük a horizontális kérdések – például a jelentéstételi kötelezettségek – célravezetőségi vizsgálatát, és megállapítottuk, hogy jelentős lehetőségek rejlenek a követelmények egyszerűsítése és a jelentéstételi költségek csökkentése terén. Törekedni fogunk arra, hogy a jövőben több ilyen horizontális célravezetőségi vizsgálatot végezzünk, mivel ezek – noha jelentős szervezési erőfeszítéseket igényelnek – nagyon hasznosnak bizonyultak.

A célravezetőségi vizsgálatokat és a fontosabb értékeléseket a Szabályozói Ellenőrzési Testület vizsgálja, amely a jogszabályok teljesítményének értékeléséhez nyújt minőség-ellenőrzést.

Végezetül, a hatásvizsgálatokhoz hasonlóan a vezetői összefoglalókat is hozzáférhetőbbé és a jogszabályok teljesítményével kapcsolatban informatívabbá tesszük.

6.4. Erős Szabályozói Ellenőrzési Testület

A Bizottságon belül a Szabályozói Ellenőrzési Testület értékeli a hatásvizsgálatok, a főbb értékelések és a célravezetőségi vizsgálatok minőségét, amelyek segítik (de nem helyettesítik) a szakpolitikai döntéshozatalt. A testület nem kérdőjelezheti meg a javaslattervezeteket kísérő jelentésekben bemutatott politikai célkitűzéseket és választási lehetőségeket, de vizsgálja a bizonyítékok minőségét, az elemzést és a beavatkozási logikát. Tanácsadói szerepében a testület továbbra is tanácsot ad az e közlemény nyomán módosított, a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások alkalmazásával és értelmezésével kapcsolatban, beleértve a mentességek alkalmazását is.

Ha a testület úgy találja, hogy egy hatásvizsgálat vagy értékelés nem felel meg a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokban meghatározott normáknak, negatív véleményt ad ki. A szóban forgó jelentést ezt követően felül kell vizsgálni. Ha a testület két negatív véleményt ad ki egy adott hatásvizsgálatról, csak az intézményközi kapcsolatokért és a tervezésért felelős alelnök terjesztheti a kezdeményezést a biztosi testület elé esetleges elfogadásra. Semmilyen tagállami szabályozói felügyeleti szervnek nincs ilyen mértékű befolyása.

Ursula von der Leyen elnök felülvizsgálta a testület létrehozásáról szóló határozatot⁷³ annak érdekében, hogy a testület folyamatosan működhessen, ha a testület tagjainak megbízatása lejár, valamint hogy megerősítse a testület tájékoztatási tevékenységeit annak érdekében, hogy a nyilvánosság jobban megismerhesse szerepét.

A testület immár független tájékoztatási tevékenységeket is folytathat. Törekedni fog arra, hogy az uniós politikai intézményeken kívül is felhívja a figyelmet az általa végzett munkára, és ezáltal erősítse a Bizottság munkájának minőségébe vetett bizalmat. Emellett szorosabban együtt fog működni a tagállamok hasonló testületeivel a minőségi jogalkotásra vonatkozó közös megközelítés kialakítása érdekében.

Végezetül a testület kiemelkedő szerepet fog játszani a hatásvizsgálatok és értékelések ellenőrzésében az „egy be, egy ki” elv, a stratégiai előrejelzés és a koronavírus okozta válság különböző hatásainak megfelelő figyelembevétele fényében.

7. KULCSSZEREPEBEN A VÉGREHAJTÁS

Az EU közösen elfogadott szabályokra épül. Ahhoz, hogy ezek a szabályok működőképesek legyenek, a tagállamoknak teljes mértékben és időben végre kell hajtaniuk és érvényesíteniük kell azokat. Ezt követően biztosítaniuk kell a szabályok

⁷³ A 2019. július 17-i C(2019) 5565 és a 2020. január 23-i P(2020) 2 határozat.

helyes alkalmazását és érvényesítését, mivel az érvényesítés elmaradása a polgárok és a vállalkozások számára költségekkel jár⁷⁴.

A Szerződések őreként a Bizottság segíti a tagállamokat az uniós jog végrehajtásában, és küzd az uniós szabályok súlyos megsértése ellen. A Bizottság és a tagállamok tehát közös felelősséggel bírnak az uniós jog érvényesítése iránt.

Az uniós jog hatékony alkalmazása, végrehajtása és érvényesítése az Ursula von der Leyen vezette Bizottság egyik prioritása. Az Ursula von der Leyen elnök politikai iránymutatásaiban bejelentetteknek megfelelően továbbra is iránymutatást és támogatást nyújtunk a tagállamoknak az irányelvek átültetése terén, a rendeletek végrehajtására és az uniós szabályok megfelelő alkalmazására irányuló erőfeszítéseikhez. Megfelelőség-ellenőrzéseink azt vizsgálják, hogy a tagállamok miként ültetik át az uniós jogszabályokat nemzeti jogukba. Az átültetési szakaszban folytatott hatékony párbeszéd biztosítása érdekében a tagállamoktól a nemzeti jogszabályokkal kapcsolatos egyértelmű és pontos információkra van szükségünk.

Az egységes piac előtt álló akadályok azonosításáról és felszámolásáról szóló közleményében⁷⁵ a Bizottság kiemelte, hogy a túlszabályozás gyakran további szabályozási vagy adminisztratív terheket ró a fogyasztókra és a vállalkozásokra, különösen a kkv-kra. A megfelelési ellenőrzések azonban nem tudják pontosan azonosítani mindazon nemzeti rendelkezéseket, amelyek meghaladják az uniós jogszabályok által megkövetelteket. Egyes esetekben a Bizottság sem tudja pontosan felmérni, hogy a szabályozási teher mekkora része származik abból, hogy a tagállamok az uniós szabályok végrehajtása során nemzeti jelentőségű elemekkel egészítik ki azokat. A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodással⁷⁶ összhangban a Bizottság ismételten felkéri a tagállamokat, hogy számoljanak be arról, ha úgy döntenek, hogy olyan elemekkel egészítik ki a szabályozást, amelyek nem uniós jogszabályokból erednek.

A jövőre nézve a Bizottság át kívánja tekinteni a felügyeleti és végrehajtási tevékenységeit annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is alkalmasak legyenek arra, hogy az uniós jogot a gyakorlatban is jól működővé tegyék.

8. KÖVETKEZTETÉSEK

Tekintettel a legutóbbi válságból való kilábalásban rejlő lehetőségekre és kihívásokra, a lehető leghatékonyabb jogalkotás fontosabb, mint valaha. Ezért, bár a Bizottság már rendelkezik a világ egyik legjobb minőségű jogalkotási rendszerével, még többet kell tennünk mindannyiunknak: az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ez

⁷⁴ Például a jelenlegi környezetvédelmi jogszabályok végrehajtási hiányosságainak társadalmi összköltsége önmagában évente mintegy 55 milliárd EUR. COWI-tanulmány az Európai Bizottság számára: [„Az uniós környezetvédelmi jog végrehajtásának elmulasztásából eredő költségek”](#) (2019).

⁷⁵ A Bizottság közleménye – [A belső piaci akadályok azonosítása és kiküszöbölése](#), COM(2020) 93.

⁷⁶ Lásd a megállapodás (43) pontját.

különösen igaz a tárgyalások során vagy a végleges jogalkotási szövegekben bevezetett főbb módosítások értékelésére.

Először is biztosítanunk kell, hogy az Európai Unió intézményei, a helyi, regionális és nemzeti hatóságok, a szociális partnerek, a vállalkozások, a civil társadalom, a tudományos közösség és a nagyközönség együttműködjön a magas színvonalú uniós szakpolitikai döntéshozatal érdekében. Ami bennünket illet, javítani fogjuk az érdekelt felekkel folytatott konzultáció és kommunikáció módját, és fokozzuk az átláthatóságot. Fel fogjuk hívni az emberek figyelmét különösen az „*Ossza meg velünk véleményét!*” elnevezésű internetes portálra, és biztosítjuk, hogy előzetes ismeretek nélkül is bárki eligazodhasson az ott található konzultációk között.

Fokozzuk a jogszabályok egyszerűsítésére és az általuk okozott terhek csökkentésére irányuló erőfeszítéseket az „egy be, egy ki” elv bevezetésével és a jövőállósági platform tanácsainak alkalmazásával. Emellett fejleszteni fogjuk a minőségi jogalkotás eszköztárát, hogy jobban kihasználjuk az előrejelzéseket, érvényesítsük a fenntartható fejlődési célokat, és jobban figyelembe vegyük a fenntarthatóságot és a digitalizáció fontosságát. Megközelítésünket folyamatosan értékelni fogjuk annak biztosítása érdekében, hogy az a szándékainknak megfelelően működjön. Ezért 2023-ban áttekintjük az „egy be, egy ki” elv alkalmazását, és értékelni fogjuk annak végrehajtását.

A jobb jogalkotás (és ezáltal a jobb eredmények elérése) terén való előrelépés legjobb módja a szoros együttműködés az elkövetkezendő években. Ily módon biztosíthatjuk, hogy az EU a jelenlegi Bizottság hivatali ideje alatt erősebbé és ellenállóbbá váljon.

A Bizottság a jövőben:

- együttműködik az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás teljes körű végrehajtása, többek között az uniós jogszabályok minőségének javítása során annak biztosítása érdekében, hogy azok világosak, jól olvashatók és közérthetőek legyenek;
- kevesebb lépésre egyszerűsíti a konzultációs folyamatot azáltal, hogy bevezeti az egységes véleményezési felhívást, javítja a kérdőíveket, és egy adott jogszabály felülvizsgálata során egy alkalommal folytat konzultációt;
- népszerűsíti a továbbfejlesztett „*Ossza meg velünk véleményét!*” internetes portált;
- gyors visszajelzést ad a konzultációkhoz, és aktualizált információkat nyújt a nyomon követésre vonatkozóan; pontosabban megjeleníti a helyi, regionális és nemzeti hatóságok hozzájárulását;
- az adatbázisok és adattárak összekapcsolása és a nyilvánosság számára történő fokozatos megnyitása révén könnyen hozzáférhetővé teszi az egyes jogalkotási javaslatokat alátámasztó bizonyítékokat;
- bevezeti az „egy be, egy ki” elvet annak érdekében, hogy tovább csökkentse a terheket, amikor javaslatot tesz egy jogszabályra, és figyelembe veszi a jogszabályok egyénekre és vállalkozásokra gyakorolt halmozott hatását;
- figyelembe veszi a jövőállósági platform – a Bizottságot segítő magas szintű szakértői csoport – véleményét azzal kapcsolatban, hogy miként lehetne egyszerűbbé, hatékonyabbá, innováció- és időtállóbbá tenni az uniós jogszabályokat;
- az előrejelzést a politikai döntéshozatal és a minőségi jogalkotási program szerves részévé teszi

azáltal, hogy beépíti a hatásvizsgálatokba és értékelésekbe;

- politikailag érzékeny és fontos kezdeményezések esetében, amelyekre vonatkozóan nem volt lehetséges hatásvizsgálatot készíteni, indokolást és bizonyítékokat tesz közzé 3 hónapon belül;
- biztosítja, hogy a minőségi jogalkotás valamennyi szakpolitikában támogassa a jelentős károkozás elkerülését célzó elv és az „alapértelmezés szerint digitális” elv végrehajtását;
- javítja a javaslatok hatásainak elemzését és az erről való jelentéstételt (pl. a fenntartható fejlődési célok, a kkv-k, a fenntarthatóság, az egyenlőség, a szubszidiaritás és az arányosság tekintetében);
- egyértelműbb különbséget tesz a végrehajtási jelentések és az értékelések között, és felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy az uniós jogszabályok következetes felülvizsgálatára és nyomon követésére vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban dolgozzanak ki közös fogalom meghatározásokat, és azonosítsák a bevált gyakorlatokat;
- az értékeléseket a szakpolitikák javítása szempontjából hasznosabbá teszi, valamint gyakrabban alkalmaz célravezetőségi vizsgálatokat az egyszerűsítési és tehercsökkentési lehetőségek azonosítása érdekében;
- javítja a nyomonkövetési keretrendszerek és adatok minőségét és rendelkezésre állását a hatékonyabb értékelések lehetővé tétele érdekében;
- a Szabályozói Ellenőrzési Testületre támaszkodva áttekinti a hatásvizsgálatokat, értékeléseket és célravezetőségi vizsgálatokat az „egy be, egy ki” elv és az előrejelzés fényében; valamint
- áttekinti a felügyeleti és végrehajtási tevékenységeit.